

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому,
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

ВІСНИК
6
БЕРЕЗНЯ
1956 року
№ 8 (482)

Ціна 20 коп.

В галузі вищої освіти головним завданням є всемірне поліпшення якості підготовки спеціалістів на основі тісного зв'язку навчання з виробництвом, правильне розміщення вищих учбових закладів у країні, наближення їх до виробництва, постановка навчальної роботи відповідно до сучасного рівня техніки.

(З резолюції XX з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу по звітній доповіді Центрального Комітету КПРС)

ІСТОРИЧНИЙ З'їзд

Двадцятий з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу ввійде в історію людства як історичний з'їзд, що накреслив бойову програму дальшої боротьби партії і народу за побудову комунізму в нашій країні, за зміцнення миру в усьому світі, за торжество безсмертних ідей марксизму-ленінізму.

Двадцятий з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу продемонстрував незламну єдність партії та народу, згуртованість партії, заснованої та створеної великим Леніним, навколо Центрального Комітету.

Робота Двадцятого з'їзду Комуністичної партії проходила в дусі єдності та монолітності. Доповідь Центрального Комітету партії, з якою на з'їзді виступив М. С. Хрущов, доповідь Голови Ради Міністрів М. О. Булганіна та прийняті рішення є бойовою програмою життя і трудових подвигів всього радянського народу та прогресивного людства світу.

Радянський народ на багатолюдних мітингах та зборах, присвячених обговоренню матеріалів партійного з'їзду, єдиномисленно схвалює та підтримує ленінську генеральну лінію Комуністичної партії. Трудящі нашої неосянної країни відповідають на рішення партії новими трудовими подвигами, множать могутність та достатки рідного радянського краю.

Великим патріотичним піднесенням зустріли рішення Двадцятого з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу викладачі, студенти та адміністративно-технічні працівники нашого університету. У нас відбулися загальноуніверситетський мітинг та мітинг колективу біологічного факультету, на яких вчені та студенти вітали мудру політику партії і зобов'язувалися внести новий значний вклад в справу дальшого розвитку вітчизняної науки.

Значну роботу проводять партійна організація університету та партійні організації факультетів по пропаганді та вивченню історичних матеріалів Двадцятого з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу. На факультетах виготовлена наочна агітація, стенди, складені списки рекомендованої літератури, в усіх академічних групах проходить вивчення доповіді тов. Хрущова та тов. Булганіна. Вже тепер на всіх курсах починається лекційне вивчення матеріалів Двадцятого з'їзду КПРС.

Рішення історичного Двадцятого з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу мобілізують колектив професорсько-викладацького складу, студентів на нові творчі перемоги. З'їзд закликає творчо вивчати марксизм-ленінізм, глибоко вивчати спеціальні науки, ширити зв'язки з практикою виробництва.

Товариші викладачі та студенти, мобілізуємо всі свої сили на виконання історичних рішень Двадцятого з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу!

КОЛЕКТИВ УНІВЕРСИТЕТУ СХВАЛЮЄ І ВИВЧАЄ РІШЕННЯ XX З'їзду КПРС

Біологію на службу сільському господарству

XX з'їзд КПРС є видатною подією не лише для нашої країни, але й для мільйонів людей у всьому світі. Він підводить підсумки роботи партії і народу за період між XIX і XX з'їздами КПРС, він намічає нові грандіозні перспективи дальшої боротьби радянських людей за перемогу комунізму в нашій країні, він знову з усією рішучістю підтверджує прагнення радянського народу відстоювати справу миру в усьому світі.

Ми боремося за мир не тому, що нас лякають підступні плани підпалювачів нової війни, а тому, що метою нашої славної партії, метою

З виступу члена-кореспондента
АН УРСР, професора
В. П. ТУЛЬЧИНЬСЬКОЇ

всього радянського народу є щастя і спокій людства, а не кровопролиття. Ми мирні люди, але горе тому, хто посягне на нашу свободу і незалежність.

Колектив вчених університету нахненний рішеннями XX з'їзду партії. Наукові співробітники університету з великою радістю сприймали подяку ЦК КПРС, висловлену тов. М. С. Хрущовим на адресу радянських вчених. Ця подяка надихає

нас на дальші творчі дерзання і досягнення, на ще рішучішу боротьбу з недоліками, яких, на жаль, ще немало в нашій роботі. Все, що говорив тов. М. С. Хрущов про недоліки в підготовці молодих спеціалістів і в науковій роботі, все це цілком і повністю відноситься і до нас.

Тому зараз, в історичні дні роботи з'їзду, ми, вчені Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, беремо зобов'язання значно поліпшити свою роботу в справі підготовки молодих спеціалістів-біологів, а також в справі наближення наукових досліджень до потреб сільськогосподарського виробництва.

Підвищити якість підготовки спеціалістів

У звітній доповіді ЦК КПРС XX з'їздові партії, в Директивах з'їзду по шостому п'ятирічному плану відбиті думи і прагнення нашого народу.

Комуністична партія веде радянську країну до нового розквіту науки і культури, закликає вчених нашої Батьківщини зосередити зусилля на розробці, в першу чергу, наукових проблем, які мають важливе народно-господарське значення.

Рішення з'їзду про здійснення в 6-й п'ятирічці в основному загальної середньої освіти в усіх містах і сільських місцевостях вимагає від нас удосконалення справи виховання

З ВИСТУПУ ДОП. П. І. ЗБАНДУТО

підростаючого покоління. В зв'язку з цим треба звернути особливу увагу на якість підготовки спеціалістів, докорінно поліпшити виробничу практику студентів, їх педагогічну майстерність, зміцнити зв'язки із школою.

Благородна роль радянської літератури незмірно зростає. Глибоке вивчення студентами класичної літературної спадщини, багатств радянської літератури, проникнення в творчу різноманітність літератури соціалістичного реалізму, розробка

питань критики і естетики соціалістичного реалізму, вивчення багатств світової літератури — ось невідкладні завдання філологів, від яких вимагається: «Ищите свой корень и свой глагол, во тьму филологии влазьте».

Історичні завдання, поставлені XX з'їздом КПРС, вимагають більшої уваги від профспілкових організацій, Рад депутатів трудящих до конкретних питань господарського культурного будівництва, всемірного розвитку творчої ініціативи мас, тому що справа йде про життєві інтереси народу.

Вивчаємо матеріали XX з'їзду КПРС

Студенти філологічного факультету гаряче обговорюють і наполегливо вивчають матеріали XX з'їзду КПРС.

В усіх академічних групах проведені політичні інформації по першому розділу звітної доповіді ЦК КПРС.

В пропаганді матеріалів XX з'їзду беруть активну участь комуністи факультету тт. Савілова, Петряєва, Чухрій, Збандут та інші.

Політінформації на 5-х курсах

проводять завідувачі кафедрами професор Д. Г. Елькін і доцент П. І. Збандут.

На своєму останньому засіданні 28 лютого партійне бюро факультету обговорило питання про вивчення матеріалів XX з'їзду КПРС.

Намічено разом з комсомольською і профспілковою організаціями провести, крім політінформацій, цикл лекцій викладачів.

Так, в найближчий час студенти

факультету прослухають лекції тов. Богуненка «Про міжнародне становище», професора Ленца «Про технічний прогрес в Радянському Союзі».

Комсомольська організація факультету намітила напередодні дня народження Володимира Ілліча Леніна по матеріалах XX з'їзду провести теоретичну конференцію.

В. ДРОЗДОВСЬКИЙ.

НА ІСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

В центрі уваги всієї роботи на історичному факультеті поставлено вивчення і пропаганда матеріалів XX з'їзду КПРС.

Доцент Мойсєєв, який консультує самостійно вивчаючих марксистсько-ленінську теорію, повідомив, що всі вони зараз повністю зосереджують увагу на вивченні матеріалів з'їзду, в першу чергу звітної доповіді ЦК КПРС. По I розділу доповіді — «Міжнародне становище» — намічено найближчими днями провести бесіду.

Лаборант Абрамович, який є консультантом в ботанічному саду, повідомив, що тут відбулася бесіда по I розділу доповіді тов. Хрущова. В бесіді взяло участь 12 наукових співробітників ботсаду. Найглибше висвітлювали питання комуністич. Болтян, Сурвілов, Перекрестов, Нестеренко, Колесников та інші.

Добре пройшла політінформація в 1-й групі II курсу історичного факультету (агітатор групи аспірант Никифорчук). Деякі студенти залишилися після політінформації, щоб в'язувати питання, які їх особливо важили. Так, студенти Вахніна, Максимов, Буланенко та інші цікавилися питаннями оновлення капіталу, причинами краху політики колоніалізму.

Старший агітатор студент Давидкін повідомив, що агітаторами в будинках проведено дві бесіди по I розділу доповіді М. С. Хрущова і одна бесіда по II розділу.

Добросовісно ставляться до своїх обов'язків агітатори Мар'янов, Чорноморченко, Чорторизька.

Несерйозно ставляться до роботи Юнгмейстер і Титова.

Комсомольська організація історичного факультету перебудовує свою роботу у відповідності з вимогами XX з'їзду КПРС. Комсомольське бюро факультету провело з курсовими бюро нараду, на якій було обговорене питання «Про роботу КСМ організації в зв'язку з рішеннями XX з'їзду КПРС».

Виступаючи підняли важливі питання. Наприклад, була внесена пропозиція випускати стінгазету «Голос агітатора», де висвітлювати питання поліпшення роботи агітаторів, обмінюватись досвідом роботи і т. д.

Нарада викрила недоліки в навчальній роботі, в написанні курсових робіт. Вирішено систематично перевіряти написання курсових робіт, в наукових групах провадити огляд нової історичної літератури і т. д.

Вивчення матеріалів з'їзду лише почалося, але можна вже зараз сказати, що студенти з великим інтересом і серйозністю ставляться до цієї важливої справи.

М. ШЕВЧЕНКО.

На загальноуніверситетському мітингу, присвяченому XX з'їзду КПРС. Виступає доцент П. І. Збандут.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

Як ми пропагуємо рішення XX з'їзду КПРС

Вивчення документів і матеріалів XX з'їзду КПРС є першочерговим завданням вчених і студентів університету, в тому числі фізико-математичного факультету.

Як же ми приступили до цієї справи?

Насамперед, слід ознайомити з доповіддю М. С. Хрущова студентський склад факультету. На нараді секретарів парторганізацій було вирішено, що цю частину роботи доцільніше всього проводити через систему політінформацій в академгрупах, причому для проведення перших політінформацій рекомендувати агітаторам самим виступати перед студентами. За пропозицією партбюро університету для проведення політінформацій на IV і V курсах, де політінформації проводяться силами комсомольських груп, були залучені професор А. І. Костарев, доцент І. І. Штерн, викладачі кафедри основ марксизму-ленінізму А. П. Іванов, Є. Г. Шиян.

Всі агітатори взяли участь в інструктивному семінарі, який, за загальною думкою, дуже добросовісно підготував і зразково провів доцент К. Д. Петряев.

За планом партбюро після двох політінформацій по першому розділу доповіді М. С. Хрущова студентам буде прочитана лекція про міжнародне становище Радянського Союзу, яка підведе підсумки перших двох занять. Наступні політінформації будуть присвячені внутрішньому становищу СРСР. Агітатори вже прослухали інструктивну доповідь доцента М. А. Мойсеева по цій темі.

Перші політінформації на факультеті були проведені на другий, третій день після початку занять в другому семестрі. Члени партбюро факультету тт. О. І. Панич, П. І. Домбровський, Н. Г. Пушек, Т. Я. Сьора відвідали ряд політінформацій.

27 лютого на засіданні партійного бюро факультету були запрошені всі агітатори факультету. Слухали питання про хід перших політінформацій і постановку агітаційної роботи в світлі рішень XX з'їзду. Виступаючи на засіданні, агітатори тт. А. Г. Гуменюк, О. М. Шульберг, М. Д. Попович говорили про найбільш ра-

ціональну методику проведення політінформацій і відзначили, що інструктивна доповідь тов. Мойсеева не задовольнила агітаторів, тому що в ній не було рекомендацій по методиці проведення політінформацій, а це найбільше цікавить агітатора. Члени партбюро в своїх виступах проаналізували стан відвідування політінформацій, вказали агітаторам на політичні недоліки.

Тов. Шиян звернула увагу партбюро на погану організацію занять на 4-му курсі. Комсорги цього курсу не організували своїх груп, через це заняття було перенесено на другий день як у фізиків, так і математиків.

Тут до речі зауважити, що важливість повноцінного вивчення історичних матеріалів XX з'їзду ще не усвідомлена повністю деякими комсомольцями і навіть комсомольськими керівниками. Так, секретар КСМ бюро III курсу тов. Гутман і член цього бюро тов. Турін не змогли організувати нормальну явку на політінформацію студентів III курсу математиків, посилавшись на розпорошеність курсу по фуркаціях та на інші причини. На цьому курсі двічі переносилося заняття. Комсорги груп цього курсу Гаврильченко і Гаєвська проявили безпорадність, а студентка цього курсу, член КСМ бюро факультету Капуа аж ніяк не проявила себе в цій ситуації.

КСМ бюро факультету повинно серйозно зайнятися III курсом математиків, який потребує особливої допомоги. Тут і сесія пройшла з низькими показниками. Надзвичайно низький тут рівень комсомольської роботи, безпорадні і безініціативні комсомольські керівники. Партбюро на своєму засіданні прийняло рішення, в якому намітило конкретні міроприємства по виправленню політичних недоліків.

Вивчення матеріалів з'їзду не обмежується політінформаціями. На лекціях і семінарських заняттях з основ марксизму-ленінізму, політичній економії і філософії викладачі Штернштейн, Іванов, Шиян, Самойленко, Заяць та інші в питаннях теорії і практики комуністичного бу-

дівництва, в питаннях історії нашої партії, в питаннях діалектичного та історичного матеріалізму подають матеріал на основі ленінської теорії, творчо розвинутої на XX з'їзді КПРС. Можна відзначити, що у студентів фізико-математичного факультету ще більше підвищився інтерес до вивчення суспільних наук.

Теоретичні положення марксизму-ленінізму, розвинуті XX з'їздом, застосовують у своїх лекціях і викладачі спеціальних дисциплін.

На факультеті готується великий стенд і декілька панно, які ілюструватимуть досягнення народного господарства і культури СРСР і завдання на шосту п'ятирічку.

В справу пропаганди рішень з'їзду включиться найближчим часом радіо-газета і комсомольський лекторій фізико-математичного факультету, робота якого буде супроводжуватися демонстрацією науково-популярних і хронікальних фільмів.

Професорсько-викладацький склад і наукові співробітники приступили до самостійного вивчення матеріалів XX з'їзду КПРС. Намічається ряд теоретичних співбесід професорсько-викладацького складу з актуальних питань теорії марксизму-ленінізму, піднятих на з'їзді, і теоретична конференція факультету по матеріалах з'їзду, в травні місяці.

Пропаганда документів XX з'їзду в колективі факультету не відривається від конкретних завдань навчально-виховної і науково-дослідницької роботи.

Деканатів і партійному бюро потрібно в найкоротший час домогтися ліквідації академічної заборгованості студентів, вжити всіх заходів навчального і виховного характеру, щоб в другому семестрі не допустити повторення помилок першого і прийти до літньої сесії у всеозброєнні.

В цьому місяці буде проведена наукова конференція по підсумках закінчених в 1955 році планових наукових робіт співробітників факультету.

Е. ЛЕЙБМАН,
секретар партбюро фізико-математичного факультету.

Глибоко вивчати історичні документи XX з'їзду КПРС

Важливе завдання, що стоїть перед кожним трудящим, полягає в тому, щоб старанно і глибоко вивчити історичні матеріали XX з'їзду КПРС, рішення XX з'їзду по доповідях, доповіді тов. Хрущова і тов. Булганіна і виступи членів Президії КПРС. Це важливо тому, що від правильного усвідомлення і глибокого розуміння рішень XX з'їзду по шостому п'ятирічному плану розвитку Радянського Союзу залежить активна участь широких мас трудящих нашої країни в боротьбі за здійснення завдань, поставлених XX з'їздом КПРС, а значить і успішне виконання п'ятирічного плану.

XX з'їзд КПРС поставив серйозні завдання і перед працівниками вищих навчальних закладів як в галузі підготовки висококваліфікованих, всебічно підготовлених кадрів спеціалістів для різноманітних галузей народного господарства, так і в галузі розробки наукових проблем, спрямованих на здійснення завдань технічного прогресу в промисловості, сільському господарстві та інших галузях народного господарства, а також

розробки загальнотеоретичних проблем.

У відповідності з цим перебудовується вся робота сітки марксистсько-ленінської освіти. В університеті всі, хто самостійно вивчає марксистсько-ленінську теорію, повинні переключитися на глибоке вивчення матеріалів XX з'їзду КПРС і його рішень.

Партійне бюро університету намітило двохмісячний строк кожному самостійно вивчаючому марксистсько-ленінську теорію для вивчення матеріалів і рішень XX з'їзду КПРС. Кожний консультант по факультетах у відповідних групах професорсько-викладацького складу і лаборантів буде проводити консультації не менше двох раз на місяць, а також теоретичні співбесіди по окремих проблемах міжнародного життя і внутрішнього будівництва.

В кінці травня намічено провести на всіх факультетах теоретичні конференції, присвячені XX з'їзду КПРС.

За ці два місяці на допомогу самостійно вивчаючим марксистсько-

ленінську теорію будуть прочитані лекції по найбільш важливим проблемах теоретичного і практичного порядку, поставлених на XX з'їзді КПРС.

Попереднє знайомство з документами і матеріалами XX з'їзду КПРС проводиться при допомозі агітаторів і серед студентів в академічних групах. З цією метою проводилися і будуть проводитися семінари агітаторів, присвячені XX з'їздові КПРС.

Одночасно в навчальних курсах, в лекціях і семінарських заняттях необхідно відповідним чином відбити рішення XX з'їзду партії.

За вказівкою Міністерства вищої освіти, на всіх курсах і факультетах за окремою програмою в межах 24 годин (14 лекційних і 10 семінарських) буде проходити детальне вивчення історичних документів XX з'їзду.

Питанню глибокого вивчення історичних документів XX з'їзду КПРС повинно бути приділено особливу увагу не лише партійних організацій, а й деканатів факультетів, а також кафедр університету.

А. МАМОНТОВА.

ЛІСТІМ НАШИХ ЧИТАЧІВ

ВЕЛИКА ПОДЯКА

В нашому колгоспі «20 років Жовтня», Жовтневого району, Миколаївської області, відпочивав під час канікул студент історичного факультету Одеського державного університету Микола Олійников, колишній наш комсомолец і агітатор колгоспу, зараз член КПРС. Ще у нас він за агітаційну роботу серед колгоспників був нагороджений похвальною грамотою ЦК ВЛКСМ.

Як в попередні, так і особливо в ці канікули, його можна було бачити на тваринницькій фермі, в ремонтних майстернях, в сільському клубі, де він вів бесіди з колгоспниками про Директиви XX з'їзду КПРС, про міжнародне становище, про Всесоюзну сільськогосподарську виставку і її значення. М. Олійников подав нам практичну допомогу з роботи комітету і комсомольської організації, зробив ряд повідомлень на політгуртку по вивченню історії КПРС, зокрема з питань боротьби партії більшовиків за маси в період підготовки і проведення Великої Жовтневої соціалістичної революції; про

всеперемагаючу теорію марксизму-ленінізму та про диктатуру пролетаріату і її значення в період переходу від капіталізму до соціалізму, а також з питань перемоги колгоспного ладу в нашій країні.

На відкритих комсомольських зборах колгоспу він зробив повідомлення по доповіді М. С. Хрущова на XX з'їзді, підкресливши завдання, поставлені перед комсомолом; розповів про велике історичне значення XX з'їзду КПРС.

Ми, комсомольці колгоспу «20 років Жовтня», висловлюємо щиро подяку студентові історичного факультету Одеського державного університету Миколі Олійникову за допомогу нам. Ми також щиро дякуємо викладачів університету за глибокі знання, які вони прищеплюють студентам.

За дорученням комітету комсомолу секретар первинної комсомольської організації колгоспу «20 років Жовтня»

О. Г. ПРОКОПЕНКО.

КОРИСНЕ ПОЧИНАННЯ

Фізико-математичний факультет разом з товариством для поширення знань організував читання щотижневих популярних лекцій з основних питань сучасної фізики, математики та астрономії для трудящих міста. Лекції читаються працівниками факультету о 12 годині дня, в неділю, у великій фізичній аудиторії.

19 лютого відбулась перша лекція доцента К. К. Демидова на тему: «Напівпровідники і їх застосування». Лекція супроводжувалась демонстрацією дослідів. Після лекції доцент К. К. Демидов відповів більше як

на 30 запитань. На лекції було присутніх понад 200 чоловік.

Відбулися також лекції на теми: «Світло і колір» (доцент С. І. Голуб) та «Електромагнітні коливання і хвилі» (доцент П. І. Домбровський).

На найближчий час заплановані такі лекції: «Мічені атоми і їх застосування»—11-III, доц. Т. Я. Сьора; «Рентгенівські промені і їх використання»—18-III, доц. І. Б. Старий; «Будова всесвіту»—25-III, науковий співробітник астрономічної обсерваторії Є. Н. Крамер.

Д. ПОЛІЩУК.

Назустріч святу юності

Від дні розпочинається підготовка до Всесоюзного фестивалю радянської молоді, який буде проходити в вересня цього року по травень 1957 року. В фестивалі наш університет повинен взяти найактивнішу участь.

В дні фестивалю намічено провести такі міроприємства: 1) великий фестивальний концерт в Зеленому театрі, 2) день естрадного концерту, 3) вечір вальсів і т. д.

Проведенню університетського фестивалю буде передувати поїздка

колективу художньої самодіяльності в Київський університет для ознайомлення з постановкою роботи в КДУ, для обміну концертами.

В університеті вже створене організаційне бюро для виконання всіх цих міроприємств. Але для того, щоб провести фестиваль жваво і інтересно, щоб зацікавити глядача темою, масовістю, майстерністю виконання, потрібна активна участь всіх студентів. Вони повинні внести свої пропозиції відносно організації, оформлення і проведення фестивалю.

Є. СТЕЦЕНКО.

Чи так треба реагувати на критику?

В нашій газеті (№ 2, від 10 січня) були надруковані статті «Тов. Козирев і баскетбол» та «Сумна повість про мотосекцію», в яких було піддано справедливій критиці роботу кафедри фізичного виховання і її завідуючого тов. Козирева.

Статті зустріли гаряче схвалення широкої спортивної громадськості університету. Члени різних фізкультурних секцій, обговорюючи статті, вірили, що т. Козирев зробить вірні висновки і вживе заходів до поліпшення всієї спортивної роботи.

Та не так сталося, як гадалось. Тов. Козирев зустрів критику в штики. Він робить випадки проти авторів статей та членів редакційної колегії, у керівників університету тов. Козирев вимагає розправ за критику. В своїй заяві на ім'я секретаря партбюро університету тов. Козирев

настійно вимагає заборонити друкувати матеріали, які компрометують працівників університету.

І це замість того, щоб розібратися в суті справ і викоринити недоліки в роботі кафедри. А їх, недоліків, хоч відбавляй. Тут і лібералізм, і окаянілля, і погане виховання молодих спортсменів-розрядників.

Візьмемо самий останній факт. До Одеси приїхали спортсмени Кишинівського університету. Тов. Козирев мобілізував всі свої зусилля, щоб виграти зустріч. Були з Будинку офіцерів запрошені підставні гравці. Хіба це не окаянілля? А поїздка в Кишинів? А ганебний програв?

Ось факти, які не потребують коментарів. А тепер скажіть, тов. Козирев, чи так треба реагувати на критику?

І. П. ПАВЛОВ—ТВОРЕЦЬ МАТЕРІАЛІСТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

(ДО 20-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТІ)

Протягом всієї історії людства люди виявляли великий інтерес до тих явищ, які складають їх внутрішній світ. Але всі спроби вчених з'ясувати мозкові процеси, які лежать в основі психічних явищ, довго залишалися марними.

Праці І. П. Павлова знаменують цілу епоху в науці про мозок і психічну діяльність. Йому вдалося розкрити всю механіку мозку, яка становить матеріальну основу внутрішнього світу. Те, що до Павлова було лише дотепною догадкою, поставлено великим вченим на тверду основу обгрунтованих фактів і блискучого експерименту.

В другій половині минулого століття великий російський вчений І. М. Сеченов вперше висловив думку, що робота головного мозку носить рефлекторний характер. І. М. Сеченов назвав процеси в головному мозку «рефлексами головного мозку». Проте І. М. Сеченов, який блискуче ілюстрував свою думку, не зміг, «внаслідок відсталості російського життя в той час», показати, що являють собою ці рефлекси, в чому полягають їх особливості і закономірності.

Це величезне завдання виконав І. П. Павлов. Павлов показав, що рефлекси, які І. М. Сеченов назвав «рефлексами головного мозку», це — умовні рефлекси. Умовні рефлекси зв'язані з діяльністю великих півкуль головного мозку, тієї частини мозку, яка є матеріальною основою нашої психіки, нашого внутрішнього світу.

Умовні рефлекси мають набутий характер. Якщо безумовні рефлекси становлять наш природжений фонд, то рефлекси умовні набуваються на основі безумовних.

Умовні рефлекси менш тривкі, ніж рефлекси безумовні, і виникають на основі тимчасових зв'язків між безумовним і умовним подразником.

Вся діяльність великих півкуль являє собою складну картину взаємодії умовно-рефлекторних процесів різноманітного характеру.

І. П. Павлов розкрив фізіологію великих півкуль, показав, що являють собою ті процеси, які розгортаються в матеріальному органі нашої психіки.

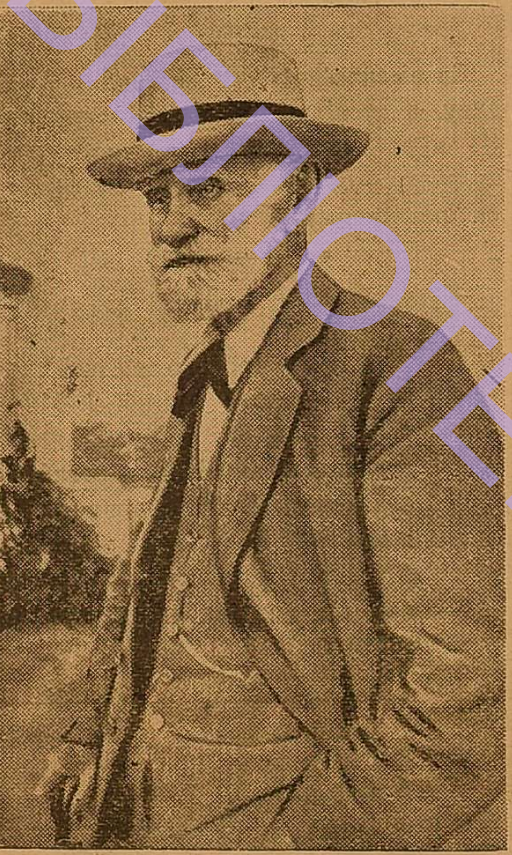
І. П. Павлов розкрив, мозкову, матеріальну основу нашої психіки. Цим він виконав одне з найскладніших завдань, які стояли перед людством на протязі сторіч.

І. П. Павлов довів, оперуючи величезним природничо-науковим матеріалом, що психіка людини не є творінням якоїсь потойбічної сили, а являє собою властивість матерії на певному етапі її розвитку, яка полягає в спроможності відбивати об'єктивний світ.

І. П. Павлов підтвердив, що психіка людини зв'язана з поведінкою і психічною діяльністю тварин, а не є «чудом творіння». Адже умовні рефлекси спостерігаються не лише у людини, але й у тварин, які стоять на різних ступенях біологічної скали.

Разом з тим І. П. Павлов був

далекий від будь-якої спроби ототожнення людини з твариною. Людина — це істота соціальна, тоді як тварина не виходить за межі біологічної обмеженості. У людини, вважає І. П. Павлов, є «надзвичайний додаток», який відсутній у тварин. Цим «додатком» є слово. У людини спостерігаються умовні рефлекси на словесні подразники, яких немає у тварин.

Теоретичне значення робіт І. П. Павлова неможливо переоцінити: вони нанесли нищівний удар ідеалізму, містицизму, мракобісью в одній з найскладніших галузей науки, заклали природничо-наукові основи психології.

Дослідження І. П. Павлова становлять величезну цінність для педагогіки, яка у відповідальній справі виховання і навчання не може не керуватися відкритими великим вченим законами вищої нервової діяльності людини.

Вчення про вищу нервову діяльність дуже повчальне й для тваринництва, тому що виховання корисних для людини навиків у тварин будується на відкритих І. П. Павловим законах умовно-рефлекторної діяльності мозку.

Роботи І. П. Павлова створюють всі умови для успішного попередження і лікування тяжких психічних захворювань. Тяжкі страждання людської психіки (шизофренія, маніакально-депресивний психоз) знайшли на сторінках І. П. Павлова блискуче з'ясування.

І. П. Павлов розглядав свою наукову діяльність як виконання великого громадського обов'язку, як служіння Батьківщині, яку пристрасно і безмежно любив до останніх днів свого життя. «Що не роблю,—казав І. П. Павлов,—завжди думаю, що служу цим моїй Батьківщині».

Вдячна Батьківщина вписала ім'я великого вченого в золоті списки своїх найкращих синів.

Професор Д. Г. ЕЛЬКІН.

На шляху зростання

Бути комсомольцем-активістом — це не значить займати якусь «посаду» в комсомольській організації.

Активіст — це людина з високо-розвиненим почуттям нового, яку не заспокоює й незадовольняє сьогоднішній рівень успіхів, людина, непримиренна до байдужості й заспокоєння.

Живий відгук на все нове, бажання внести в життя колективу свої думки, пропозиції в поєднанні з упертим і настирливим прагненням йти самому вперед по шляху зростання й допомогати іншим, — найголовніша і невід'ємна риса характеру активіста. Однієї активності, що виявляється в «ідеях», пропозиціях (а це ще часто зустрічається у нас) недостатньо. Потрібне дійове прагнення, конкретна праця, щоб цінні й нові думки перетворилися в життя.

Звичайно, це не так просто й не зразу вдається. Часто людина проходить складний шлях помилок, невдач і досягнень, але врешті-решт набуває добрий досвід роботи.

Активіст — людина горіння й творчого дерзання. Яскравим зразком зростання комсомольського активіста є студент нашого факультету Радік Іванов.

Поступив він в університет в 1951 р., на вступних екзаменах одержав «4». На перший погляд особливими здібностями не відрізнявся. Але з перших днів навчання в університеті включився в громадську роботу, хоч мало, як і більшість

першкурсників, був підготовлений до неї. Почав Радік працювати в редколегії «Філолога». Зараз він з посмішкою пригадує, як готував замітки в газету. Потім, на першому ж курсі, Радік працював в спортрадії факультету. Багато сили й енергії віддав він дорученій справі. Вже тоді товариші помітили у Радіка хороші здібності організатора, і в наступному році його обрали в комсомольське бюро факультету, де він відповідав за спортивну роботу, а ще через рік — за агітаційно-масову. Робота велика і складна, а досвіду небагато. Довелося Радікові багато попрацювати.

Було помітно і його невміння правильно поєднати навчання з виконанням комсомольського доручення. Тому і в заліковій книжці переважали «четвірки».

Але Радік уперто працював. Його впевність, критичні зауваження, а часом і гостра критика з боку товаришів, дружня підтримка комуністів М. Рудякова, Г. Збандута та інших допомогли йому. Уже на третьому курсі Радік показав себе як принциповий комсомольць-активіст, який не боїться справедливої критики, а вірно сприймає її, який самокритично підходить до себе й наполегливо працює над виконанням завдань комсомольця.

На третьому й четвертому курсах Радік вчився лише на «відмінно». Крім того, успішно працював, будучи студентом IV курсу, секретарем КСМ бюро факультету.

Особливо цінним у Радіка, як секретаря КСМ бюро, було високорозвинене почуття нового, дійове прагнення утвердити його в життя колективу. Він багато працював з комсомольцями факультету, заслужено користувався і користується їхньою повагою. Навіть зараз, коли дипломант Іванов не працює секретарем комсомольського бюро, багато комсоргів, членів курсових і факультетського бюро звертаються до нього за порадою, за допомогою. І він завжди знаходить час, щоб конкретно, по-діловому допомогти товаришам.

Будучи членом комітету ЛКСМУ, Радік багато уваги приділяє комсомольській організації філологічного факультету. Він, як і на протязі попередніх чотирьох років, бере активну участь в житті колективу.

За чотири з половиною роки Р. Іванов пройшов чудову школу комсомольського активіста. Від перших, не зовсім впевнених кроків, часто невмілого підходу до справи він виріс до одного з кращих комсомольців університету, відмінника навчання, Сталінського стипендіата.

Іванов не заспокоюється досягнутими успіхами, — він далекий від зазнайства, — а продовжує настирливо працювати.

Хочеться побажати Радікові хороших успіхів в його навчанні й громадській праці на шляху зростання.

П. ФОЛЯ, секретар КСМ бюро філологічного факультету.

В підшефному колгоспі

Колгосп ім. В. І. Леніна, Велико-Михайлівського району, над яким шефствує наш університет, являє собою велике багатогалузеве соціалістичне господарство.

Колгосп має 4586 га родючої землі при наявності 352 працездатних колгоспників. В колгоспі є електростанція, добрі приміщення для худоби, склади, олійня та інше. Є тут і все необхідне для культурного росту трудивників села: семирічна школа, гарний клуб, де декілька раз на тиждень демонструються кінофільми, радіовуз, бібліотека. Всі будинки колгоспників радіофіковані.

Перетворюючи в життя історичні рішення партії і уряду по питаннях сільського господарства, колгосп в 1955 році домігся помітних успіхів у веденні господарства, що сприяло організаційно-господарському зміцненню колгоспу.

Врожай всіх зернових становить 17 центнерів з га, а озимої пшениці — 18,1 центнера з га. Сояшники зібрано з 118 га по 21,8 центнера з га, кукурудзи — понад 30 центнерів з га.

На одну фуражну корову надоєно 1385 кг молока при плані 1300 кг, настриг шерсті з однієї вівці становить 2,9 кг при плані 2,5 кг. Виконаний також план по вирощенню молодняка.

Колгосп своєчасно виконав зобов'язання перед державою по держпоставках.

В результаті добросовісної праці основної маси колгоспників і, насамперед, таких, як Кіндрат Стангак, який виробив 615 трудоднів, Федір Ковальчук — 700 трудоднів, Гаврило Дмитренко — 612 трудоднів та інших,

колгосп одержав 1496 671 крб. прибутку, в тому числі від тваринництва 527 231 крб.

Вартість трудодня дорівнює 3,7 кг зерна і 2 крб. 60 коп. грошми, не рахуючи ряду додаткових виплат.

Але результати господарювання в колгоспі могли б бути набагато кращими, коли б не мав місця ряд серйозних упущень з боку правління колгоспу і парторганізації.

Слабо ще налагоджена трудова дисципліна в колгоспі. Цілий ряд колгоспників не виробили мінімуму трудоднів, а деякі не мають жодного трудодня. Погано залучаються до праці підлітки.

В колгоспі 17 га саду, але садівництво поставлено погано, примітивно. Всіх прибутків від садівництва одержано на 5400 крб., замість запланованих 23000 крб. Винограду є 38 га, прибуток від нього становить 34749 крб., замість запланованих 259800 крб.

Колгосп не виконав зобов'язання перед державою по держзакупках.

До цього часу не зібрано 50 га кукурудзи, не виконаний план по заготівлі кормів.

Зовсім незадовільно йде підготовка до весняної посівної кампанії.

Майже нічого не зроблено по удобренню полів. Замість 4000 тонн гною на поля вивезено лише 100 тонн. Не відремонтовано сільськогосподарський інвентар, не підготовлене до посіву насіння, особливо кукурудзи.

Все це вимагає корінного поліпшення шефської роботи університетських організацій в колгоспі імені Леніна. Адже ми також несемо відповідальність за стан справ в підшефному колгоспі.

В свій час, коли за дорученням парторганізації шефською роботою керував комуніст тов. Сагайдак, справа була поставлена дуже добре. Університетські організації надавали велику конкретну допомогу колгоспові як в організації господарства, так і в постановці політико-виховної і культурно-масової роботи. Представники університету, особливо біологічного факультету, були частими гостями в колгоспі. Значну допомогу колгоспові надавала комсомольська організація університету.

На жаль, за останній час фактично припинена робота по шефству над колгоспом.

Комуніст тов. Титаренко, відповідальний за цю ділянку роботи, мало піклується про підшефний колгосп. Він не організував навколо себе активу, і вся робота пішла на самоплив.

В стороні від цієї важливої справи стоїть і комсомольська організація.

Керівництво і рядові колгоспники колгоспу ім. Леніна справедливо дорікають своїм шефам за такий стан роботи.

Партбюро університету і ректорат повинні вжити рішучих заходів до того, щоб різко поліпшити роботу по шефству над колгоспом імені Леніна.

Необхідно намітити конкретний план міроприємств і провести його в життя, щоб вивести колгосп імені Леніна в число передових колгоспів Одеської області. Це повинно стати справою честі парторганізації і керівництва університету.

І. З. ГОЛДОВСЬКИЙ.

